

Самі собі шкідники (скорочено)

Остап Вишня

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Колись поїхав я навесні до одного мого доброго приятеля, директора радгоспу на чудесній нашій Полтавщині. Просто так поїхав: на лани подивитися, на луки, на зелені весняні пшениці... Ми гуляли полем. Директор раптом задер догори голову, скинув кашкета, махає ним і кричить: "Привіт! Привіт! Пожалуйте, пожалуйте!.. Куди це ви літали, друзі мої найщиріші?" Я подивився вгору. Над нами летіла величезна зграя чибісів. "От якби рушниця", – кажу я. Але директор відразу мене насварив. Він розповів, що чибіси сідають на бурякову плантацію і збирають шкідника – озиму совку. Навіть на нараді Федора Михайловича хвалили, що у нього на полі шкідників нема. Директор заборонив і ходити, й їздити повз буряки, щоб не наполохати друзів-чибісів!

* * *

Птахи – друзі наші. Але колись у дитинстві ми видирали пташині яйця, руйнували пташині гнізда. Більше зазнавали від нас лиха горобці. Ми лазили по бантинах, деколи падали. Тоді мама чи баба сварила, посилала сестру по бабу Мелашку, бо "Йванько заслаб". Приходить баба Мелашка, шепчуть, варять якесь зілля. Після такої гороб'ячої аварії довгенько було одвертаєшся від бантини, і від горобців.

Терпіли від хлопчаків і ластівочки, та й садові та лісові пташки: соловейки, шпаки, щиглики, чижі... І не пам'ятаю, щоб хтось вдома чи в школі говорив нам про те, щоб не займали ми, хлопчаки, пташиних гніздечок. Тільки баба сварилася, щоб не мучив мале пташенятко.

* * *

Ми знаємо, що діти трішки варвари. Наш обов'язок з дитинства прищеплювати любов до природи, до рослин, до тварин. І до свійських, і до диких. Чи не від того наші птахи і тварини дикі, що ми самі дикі?

Пам'ятаю, був я в Асканії-Новій. Там було багато дикого птаства: диких качок, гусей, лебедів. Нікого вони не боялись, плавали собі спокійно, коли ви підходили до ставка. Недалечко від стежки, під очеретом, сиділа на яйцях дика гуска. А під ганком, в будинку, де нас помістили, спокійно висиджувала діточок дика качка-крижень. Ми ходили по тому ганку, а крижень спокійно собі сидів на гнізді. Чому це так? Тому, що ніхто в Асканії-Новій не полохав птахів, не тюкав на них і не кидав грудками.

Сидить в нас усередині якась така лиха личина, що ніяк ти не можеш спокійно утриматися, як побачиш щось дике. Пам'ятаєте, як Л. Толстой змалював бариню? Їхала бариня санками взимку. Снігу було багато. Бариня була в міховій ротонді і т. д. І вискочив заєць. Так бариня не втрималась, вискочила із саней і помчала, арярякаючи,

за тим зайцем. Упіймати хотіла. Біжить, плутається в ротонді, падає... А біжить і арярякає. Як це характерно! Як це типово!

А скільки знаємо прикладів, коли в заповідниках чи в заказниках ті ж самі зайці, ті ж самі дикі кози від людей не тікають, людей не бояться і часто-густо підходять до людини й беруть корм із людських рук. Та хіба не можна всю нашу чудесну країну зробити таким заповідником?! Це – залежить од самих нас!

* * *

Серед птахів і серед звірів дуже небагато є шкідливих. Звичайно, не можна милувати таких птахів, як деякі кібці, шуліки, як сіра ворона і т. д., що нищать корисних птахів.

Яке ми маємо право руйнувати качачі гнізда? А ми ж знаємо, що по деяких місцях навесні місцеві пожильці виїзять човнами на морські коси, на озера і збирають повнісінькі човни качачих яєць. Хіба ми не знаємо, що є "мисливці", що не слідкують за своїми собаками-гончаками, які бігають-навесні по полю й нищать маленьких зайченят. Боротися з цим нам треба люто.

* * *

А візьміть нищення по наших річках та по ставках риби гранатами та пляшками з вапном. Це ж звірство? Скільки гине малька від такого вибуху. А коли скажеш такому "рибальці": "Що ви ото робите? Навіщо ви нищите рибу?", він на вас подивиться і прохрипить: "Що? Мо' хочеш спробувати бомби? Паняй, доки цілий!"

* * *

Усі повинні взятися за охорону нашої чарівної природи: і птахів, і звірів, і садів, і лісів... Нема стільки шкідників серед тварин, як є їх серед нас, серед людей! Ми – самі собі шкідники!

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу